

CTÍME OSVOBODITELE NAŠÍ ZEMĚ OD NACISMU!

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXVII

ČÍSLO 286, KVĚTEN 2024

CENA 12 Kč

Do našich domovů s nimi přilétla mírová holubice

Na osvobození Československa od německých hitlerovských okupantů se největší měrou zasloužili vojáci sovětské Rudé armády.

V bojích tu padlo více než 140 000 jejich hrdinů. Na pásech tanků přivezli

porobené vlasti svobodu také českoslovenští vojáci, kterým velel Ludvík Svoboda, jehož armádní sbor se zformoval v sovětském Buzuluku. Mírová holubice na nebi naší země mohla volně vzlétnout rovněž díky osvoboditelům z řad armád polské, rumunské

a Spojených států amerických, jimž velel na západě Čech generál George Smith Patton. Nehynoucí památka a vděčnost rovněž náleží statečným vlastencům a barikádníkům Pražského povstání v květnu 1945 a dalším.
■ (jel)

Maršál SSSR Ivan Stěpanovič Koněv 9. máje 1945 v „obklíčení a zajetí“ radujících se a vděčných Pražanů, kteří vítězné rudoarmějce zdobili květy voňavého šeriku.

FOTO – (3x) archiv

Poručík Gončarenko, velitel tanku, který jako první přijel ráno 9. května 1945 do Prahy. Gončarenko tu na Klárově padl na prahu svobody našeho národa.

V květnu 1945 vítali šťastní lidé v metropoli na Vltavě také československé tankisty.

Je na co být hrdými?

Pamětník je vždycky nebezpečný. Může potvrdit nebo vyvrátit oficiálně tvrděný fakt, nebo třeba jen doplnit o skutečnosti, které by třeba tato propaganda úmyslně zamlčela. Je 12. března a jsme u data, které po celý den bude oslavováno skoro jako svatořečení Jana Nepomuckého kdysi v 18. století. To také znamenalo začátek tentokrát dlouhodobé propagandy mající mimo jiné vytěsnit z mysli našich předků Jana Husa.

V případě letošního výročí si po celý den budeme připomínat čtvrtstoletí našeho členství „v mírové organizaci“ NATO a tedy je zárukou „naší bezpečnosti na věčné časy“. Navíc přece jedno celé období v čele náčelníků štábů (vojenského výboru) zmíněného paktu stál náš současný prezident generál v. v. Petr Pavel a byl, podle propagandy, v něm dokonce druhým mužem.

Mírová Aliance!!! Zní to hrdě a uklidní škarohlída. Nikoli ovšem pamětníka. Ten vzpomíná na slova Václava Havla z prosince roku 1989: Nikdy do žádného paktu už nepůjdeme (potvrzeno iDnes.cz/blog, 20. 11. 2011). Za dva roky poté – 25. února 1991 – byla pak na mimořádné schůzce Politického poradního výboru v Budapešti zrušena Varšavská dohoda a 21. června 1991 odešli z naší země poslední sovětsí vojáci. Netrvalo dlouho – pamětník si pamatuje – začaly námluvy s Aliancí. Patřili jsme mezi nejaktivnější zájemce. Spěchali hlavně ti nejmilitantnější. Tak po skoro ročním jednání vlády Josefa Tošovského a Miloše Zemana 12. března 1999 mohl poslední jmenovaný premiér obdržet zprávu: schváleno. Jsme členy Aliance. Václav Benda, tehdy zakladatel ÚSTRU si mohl tedy oddychnout. Měl dokonce říci, že se konečně cítí bezpečným, protože už nikdy nebude žádný socialismus. Jeho slova nenajdeme v záplavě dalších informací, jen pamětník si je možná ne zcela slovo od slova pamatuje.

V té době letadla NATO s bombami na palubě přelétala naše území, aby svůj smrtelný náklad shazovala na Srbsko. Neprotestovali jsme. Tam na Balkáně však umíraly stovky civilních osob. A výsledek? Rozpad zbytku Jugoslávie a vznik republiky Kosovo, kde velmi rychle vznikla na území 3,86 km² nová americká vojenská základna Camp Bondsteel s více než sedmi tisíci vojáky US Army, a nerostné bohatství nové země, olovo, zinek, nikl, stříbro,

měď, bauxit aj. putovalo do globalizovaných Američany ovládaných fabrik nebo přímo do Spojených států. Zatím naše vojáky Aliance nepotřebovala, jen náš letový prostor a náš neprotest proti vraždění. V té době totiž ještě členské země mohly, kdyby měly tu odvahu, do toho mluvit. My jsme tu odvahu nemě-

Raketou NATO zasažená jedna z civilních budov Bělehradu v roce 1999. Táta s dcerkou opouštějí svůj zničený domov leteckými desperáty.

li. Snad proto, že vláda si stále myslela, že nás se to netýká. Týkalo. To všechno totiž mělo teprve přijít.

Pamětník vzpomíná, že po Jugoslávii přišel Afghánistán. Akce začala bombardováním letectva Spojených států a Velké Británie – 7. října 2001 – a pokračovala nasazováním armád NATO (operace Trvalá svoboda). Také naši vojáci tam byli. Prý u Kábulu hájí Prahu. Nebyla to pravda. Dlouhá akce skončila porážkou a mnoha hroby Afghánců a NATO vojáků, čtrnáct padlých byli Češi a psychicky nemocných bezpočet. Byla to válka, stejně jako ta o Balkán, bez souhlasu OSN. Ostatně nemohlo tomu být jinak. Rada bezpečnosti by totiž souhlas nedala. Nešlo o krátkodobou akci. Bezúspěšná válka se totiž táhla dvacet let a skončila porážkou. Šlo v ní však především o železo, měď, kobalt, zlato, lithium a potažmo i o drogy.

Pak tu byla Libye. Akce proti prezidentu Káddáfímu organizované zvenčí se nevyvinuly podle přání organizátorů. A tak letadla NATO vstoupila do akce. To bylo 19. března 2011. U toho jsme my nebyli. Jen nic nenamítali. Tedy vláda Petra Nečase. Naši kolegové z Aliance, Britové, Američané, Italové, Francouzi, Belgičané však ano. Zemi se podařilo v krátkém čase rozvrátit.

Nafta, o níž vlastně od prvopočátku šlo, je však pod americkou kontrolou a co se dál bude dít v zemi, kde se stále válčí, už vůbec pro uchvatitele není důležité. Rok 2011 je také počátkem syrských událostí. Opozice naplno podporovaly Spojené státy a vlastně i NATO. Z této podpory se zrodil Islámský stát.

Zbraně, které měly sloužit k porážce Asádova režimu, sloužily později k boji proti všem. Ani dnes není klid v celém státu, ale už jen enklávy přímo či nepřímo podporované USA zatím zůstaly a brání sjednocení celé země. Ani v tomto případě jsme se svými vojáky neúčastnili. Jen různých misí, které prý mají přinést mír, svobodu a demokracii v americkém stylu do různých zemí světa. Pro jejich uskutečnění potřebujeme novou supermoderní vojenskou techniku, která nás stojí miliardy.

Dnes jde především o válku na Ukrajině. Podpora ukrajinské strany udržuje současné ukrajinské vedení v naději, že zvítězí. Zatím stále jen umírají lidé. Také Češi, dobrovolníci, jež ohloupila nebývalá protiruská propaganda. Jsou už i naši mrtví. Zatím nikoli pod vlajkou Aliance. Čeští účastníci bojů sem přišli však se souhlasem naší vlády. Propaganda udělala své. Jinak patříme mezi nejaktivnější dodavatele munice, zbraní a podpory všeho druhu a sháníme peníze a střelivo pro Ukrajinu po celém světě. Často na úkor našich potřeb a budoucnosti našich dětí. Pro to už není potřeby svědectví pamětníka.

Jsme americkou prodlouženou rukou. Dokazuje to i zopakování odvrhnutého neuváženého návrhu prezidenta Macrona na posílání určitých vojenských sil na

Ukrajinu prezidentem Pavlem, jehož se „chytil“ známý rusofob polský ministr zahraničí Sikorski a doplnil ho už přímým návrhem na účast vojsk NATO v bojích na Ukrajině.

Při tom NATO, podle své zakládací listiny (Washingtonská smlouva) má být obranné společenství. Článek 1 totiž zní: Smluvní strany se zavazují, jak je uvedeno v Chartě OSN, urovnávat veškeré mezinárodní spory, v nichž mohou být účastny, mírovými prostředky tak, aby nebyl ohrožen mezinárodní mír, bezpečnost a spravedlnost, a zdržet se ve svých mezinárodních vztazích hrozby silou nebo použití síly jakýmkoli způsobem neslučitelným s cíli OSN.

A článek 5 doplňuje, že ozbrojený útok proti jedné nebo více z nich v Evropě nebo Severní Americe bude považován za útok proti všem, což bude znamenat poskytnutí ozbrojené pomoci napadenému. Taková situace však nastala. Jako pamětník potvrzují, že v uvedené době nebyla napadena žádná země Aliance.

Proč se tedy válčí ve výše uvedených či dalších zemích většinou daleko od hranic členských států NATO? Proč ještě dnes jsou vojenské jednotky USA v Iráku (naše tam byly také dlouho)?

Proč po světě je rozmístěno 750 amerických základů v osmdesáti zemích světa? Také ty, budou-li napadeny, vyvolají potřebu pomoci spojenců v NATO? Tedy i nás.

Prý, jsme ubezpečováni, takové nebezpečí nehrozí. Už proto, že NATO má v čele evropské lídry. Také sám generál Pavel se nechal slyšet, že byl nejvyšším velitelem vojsk Aliance. Je však třeba poněkud opravit jeho tvrzení. Byl předsedou Vojenského výboru NATO. Spojené státy ovšem nic neponechaly náhodě a tak vrchním velitelem je vždy americký generál, jenž se mediálně drží v pozadí. V době, kdy Petr Pavel úřadoval v Bruselu, byl jím, tedy SACEURem, US generál letectva Philip Breedlove a po něm čtyřhvězdičkový velitel známý z akce Pouštní bouře Curtis Scaparotti. Kde tedy bude válčit a válčí NATO nerozhodoval vojenský výbor, ale americký generál a ten dostává pokyny z Washingtonu, nikoli od Jense Stoltenberga, generálního tajemníka Aliance. Teprve od něj je přebírá předseda „sboru náčelníků“. Ten je vlastně jen tím, kdo sedí v čele stolu, plní „rozkazy shora“ a ukazuje se veřejnosti.

Petr Pavel byl tedy ve své bruselské funkci podřízen americkému veliteli.

Předsedal sice dalším náčelníkům štábů, ale pro rozhodnutí si musel chodit do zcela jiné kanceláře.

Dnešním velitelem Aliance je čtyřhvězdičkový americký generál Christopher Cavoli. To však už nepatří do vzpomínek pamětníka. Mohu jen dodat. Zmíněný americký generál patří prý mezi odborníky na Rusko a je hodnocen jako „jestřáb“. Pokud si toto uvědomíme, pak ona slova o zapojení vojáků NATO v ukrajinském konfliktu, nepocházejí z Pavlovy hlavy, což by nás mělo děsit.

Je tedy den, kdy vzpomínáme 25 let členství v NATO, kam jsme se dostali, aniž by se někdo nás občanů zeptal, chceme-li či nikoli a přes slib, že do žádného paktu již nepůjdeme. Rozhodly vlády a prezident Havel. Ten samý, který slíbil, že už je konec s paktováním a že vše se bude dít jinak.

Ani Ústava tehdy nebyla naplněna. Jako tomu bylo v Říšském kancléřství v noci z 14. na 15. březen 1939. Tehdy hlavním aktérem byl prezident Emil Hácha a v Praze u telefonu premiér Rudolf Beran.

Pamětník proto může jen vyslovit svou otázku: Myslíte, že je na co být v tomto případě hrdými?

■ JAROSLAV KOJZAR

Prezidentem Ruska opět Vladimir Putin

Vítězem březnových prezidentských voleb v Rusku je opět Vladimir Putin. Důvěru mu vyjádřilo 87,28 % voličů, což představuje 75,7 milionu oprávněných voličů. Znamená to nejvyšší výsledek, kterého kdy oficiálně dosáhl!

Druhé místo patří komunistickému politikovi Nikolaji Charitonovi – 4,31 %, třetí skončil Vladislav Davankov, nominovaný stranou Noví lidé – 3,85 % a na čtvrtém místě je Leonid Sluckij z Liberálně-demokratické strany Ruska – 3,2 % odevzdaných hlasů. Putinovo funkční období v roli prezidenta má trvat do roku 2030.

V novodobé historii Ruska byla účast v těchto volbách rekordní – 77,44 %. Evropská unie a USA výsledky ruských prezidentských voleb neuznávají. Podle Bílého domu volby nebyly svobodné ani spravedlivé. Vladimíru Putinovi blahopřály Čína, KLDR, Írán a též vrcholní politici středoasijských republik, Běloruska a Ázerbajdžánu, sdělila TASS.

Koncem března Putin rezolutně prohlásil: „Idea, že napadneme nějakou

Prezident Vladimir Putin

další zemi – Polsko, pobaltské státy, a straší i Čechy, je naprostý nesmysl. Je to prostě způsob, jak oklamat své obyvatele a jak dostat z lidí další peníze, aby nesli břemeno na svých bedrech,“ citovala prezidenta agentura Reuters. „Potřebují se ospravedlnit, a tak straší

obyvatele potencionální ruskou hrozbou,“ řekl Putin na setkání s piloty v Tverské oblasti.

Zdůraznil, že Rusko nemá žádné agresivní úmysly vůči zemím na východním křídle Severoatlantické aliance.

Mír se nevytváří zbraněmi, ale otevřením srdcí!

Papež František v poselství Urbi et orbi (Městu a světu) vyzval k ukončení bojů na Ukrajině a Blízkém východě. Na Svato-petrském náměstí ve Vatikánu sledovalo jeho apel okolo 60 tisíc věřících a prostřednictvím televize miliony lidí po celém světě.

„Moje myšlenky jsou s oběťmi mnoha probíhajících konfliktů, počínaje těmi v Izraeli a Palestině a na Ukrajině. Kéž vzkrísěný Kristus otevře cestu míru trpícím lidem v těchto oblastech,“ zdůraznil v poselství z balkonu baziliky sv. Petra.

Vyzval k respektu vůči principům mezinárodního

Papež František

práva a vyjádřil naději na výměnu všech zajatců mezi Ruskem a Ukrajinou. Požadoval vytvoření bezpečného humanitárního přístupu do Pásmo Gazy, okamžité pří-

měří a propuštění rukojmích, které zadržuje palestinské hnutí Hamás.

„Nemůžeme dovolit, aby pokračující nepřátelské ak-

ce nadále těžce postihovaly vyčerpané civilní obyvatelstvo, zejména děti. Vidíme, jak moc trpí,“ uvedl papež.

„Jejich oči se nás ptají: Proč tolik smrtí? Ničení? Válka je vždy absurdita a prohra! Nedopustíme, aby válečný vítr vanul Evropou a Středomořím stále silněji. Nenechme se vést logikou zbraní a přezbrojování,“ zdůraznil. „Mír se nikdy nevytváří zbraněmi, ale podáním rukou a otevřením srdcí“.

Zmínil se i o neutichající migraci. „Kéž Kristus vede lidi dobré vůle, aby se solidárně sjednotili a překonali mnoho výzev, kterým čelí nejchudší rodiny při hledání lepšího života a štěstí,“ uvedl František.

Foto – internet

Šílený teroristický zločin u Moskvy

Masakr nevinných lidí se udál 22. března večer v koncertní síni Crocus City Hall ve městě Krasnogorsk na západním okraji Moskvy.

Útočníci tady střelili z automatických zbraní, házeli zápalné bomby, které způsobily požár.

V budově zasahovaly speciální síly ruské národní gardy. Podařilo se evakuovat kolem stovky návštěvníků koncertu. Ministerstvo

Ruské federace (RF) označilo tento šílený masakr za „krvavý teroristický útok“ a ruská diplomacie vzkázala světovému společenství, že „musí odsoudit monstrózní zločin.“

Několik hodin po této tragédii se k zbabělému útoku přihlásila teroristická organizace Islámský stát. Zemřelo při něm nejméně 139 lidí, dalších 182 osob bylo zraněno.

Prezident RF Vladimir Putin řekl, že všechny pa-

chatele, organizátory a objednávatele tohoto zločinu stihne spravedlivý a nevyhnutelný trest. Vyhlásil celostátní smutek.

Ruským bezpečnostním složkám se podařilo zadržet čtyři Tádžiky, podezřelé ze spáchání zločinu. Moskevský soud je obvinil, že jej mají na svědomí. Jsou jimi Dalerjon Mirzojev, Sajdakrami Murodali Račabali-zoda, Muhammadsobir Fajzov, Šamsudin Fariduni. Soudní řízení s nimi má proběhnout od 22. května. Hrozí jim trest doživotního vězení.

Záhy po nich skončila ve vazbě další čtveřice zadržených. Například to je muž středoasijského původu Ališer Chatamovič Kasimov, který měl pronajmout k užívání byt předpokládaným teroristům.

Putin v televizním projevu řekl, že vykonavatelé teroristického útoku „se pokoušeli utéci a pohybovali se směrem k Ukrajině“.

■ (ČTK, RIA Novosti, Reuters, TASS)

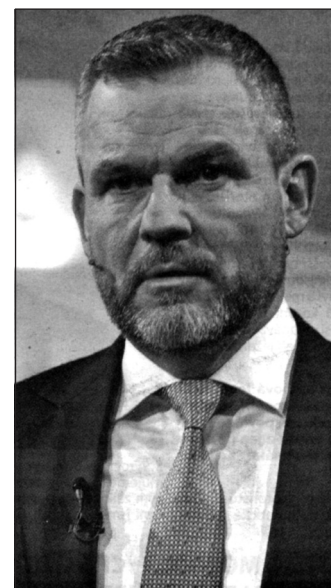

Foto Reuters – Radovan Stoklasa

Ve 2. kole prezidentských voleb na Slovensku

6. dubna dostal vítězný Peter Pellegrini 53,12 % hlasů voličů od 1 409 255 voličů. Poražený Ivan Korčok získal 46,87 % hlasů od 1 243 709 občanů Slovenské republiky. Volební účast byla 61,1 %. Pellegrini vyhrál s výrazným náskokem a má silný mandát. Úřadu hlavy státu se ujme v červnu po Zuzaně Čaputové.

■ (jel)

Foto ČTK / AP Vitaly Smolnikov

Tisíce lidí, kterými otřásl zločin v předměstí Moskvy, položily květiny na pietní místo u koncertní haly Crocus City Hall.

Julius Fučík: Nezapomeňte dobrých ani zlých

Zájem britského historika Johna Callowa o národní hrdinu Julia Fučíka (1903 – 43), jehož 120. výročí narození a 80 výročí zavraždění v Berlíně – Plötzensee jsme připomínali vloni, se rozrostl o další československé antifašisty a odbojáře. Na konci února jej členové Společnosti Julia Fučíka přivítali opět po roce v našem hlavním městě a doprovodili ho na další významná místa spojená s německým útlakem a národním odbojem proti němu.

Ještě nikdy účastníci neformální akce pořádané Ateliérem PV9 Na víno s Fučíkem neměli příležitost vyslechnout si anglické znění stěžejního Fučíkova díla – jeho Reportáže, psané na oprátce. K tomu došlo 22. února, v předvečer výročí Fučíkova narození. Callow nejdříve připomněl, co nás s Fučíkem spojuje dodnes, a pak přečetl svou akademickou angličtinou výňatek z kapitoly Postavy a figurky I. Současně tuto pasáž, jednu z nejvíce vypovídajících o krásném Fučíkově charakteru, přečetl v originále Ondřej Kazík.

„O jedno prosím: vy, kteří přežijete tuto dobu, nezapomeňte. Nezapomeňte dobrých ani zlých. Sbírejte trpělivě svědectví o lidech, kteří padli pro sebe i pro vás. Jednoho dne bude dnešek minulostí, bude se mluvit o veliké době a o bezejmenných hrdinech, kteří tvořili historii. Chtěl bych, aby se vědělo, že nebylo bezejmenných hrdinů. Že byli lidé, kteří měli své jméno, svou tvář, své touhy a své naděje a že proto bolest i nejposlednějšího z nich nebyla menší, než bolest prvního, jehož jméno bude zachováno. Chtěl bych, aby vám všichni byli vždy blízcí, jako lidé vám známí, jako lidé rodní, jako vy sami.“ I další, včetně pořadatelky Petry Prokšanové, si připravili čtení z Fučíkova díla a tím rozšířili obzory přítomných. Milan Krajča přečetl úryvky z ilegálních vydání časopisu Trnaveček z roku 1942, v němž Fučík pro mnohé překvapivě s humorem a sarkasticky glosoval nacistickou okupaci a brojil proti ní. Jan Jelínek, předseda fučíkovské spo-

Foto – Monika Hoření

Na Kobyliské střelnici (zleva): John Callow s ženou Rebeccou, Josef Skála a Jan Jelínek.

lečnosti, přečetl svou reportáž – svědectví Fučíkova spoluvězně z Plötzensee, který díky štěstěně válku přežil a mohl po ní vypovědět i o posledních chvílích Fučíkova života. Jelínkova reportáž vyšla v září 1988 v tehdejším Rudém právu pod titulkem Čtrnáctý

**„O jedno prosím:
vy, kteří přežijete tuto
dobu, nezapomeňte.
Nezapomeňte dobrých ani
zlých. Sbírejte trpělivě
svědectví o lidech, kteří
padli pro sebe i pro vás...“**

den přišel kat. Jana Kynclová zavzpomínala, jak jako studentka četbou pokrokové literatury usilovala o Fučíkův odznak, kterého v roce 1956 dosáhla. Zavzpomínala, že Fučíkovu črtu o nejslavnější české spisovatelce Božena Němcová bojující dostala od rodičů za maturitu a dosud je ozdobou její knihovny.

Britský historik, jenž je členem Královské akademie umění a univerzitním

pedagogem, položil 23. února v doprovodu ženy Rebeccy a členů výboru SJF a historika Josefa Skály květiny k Fučíkově soše a na hrob jeho manželky Gusty na Olšanských hřbitovech a navštívil místo velkých hrdinství českých vlastenců – Národní kulturní památku Kobyliskou střelnici. Zde se zajímal o Vladislava Vančuru, Aloise Josefa Eliáše, Evžena Rožického, představené z pravoslavného chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze a další hrdiny. Od sud Callow zajel se svými průvodci i do Libně, místa útoku na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, kde se od roku 2009 tyčí památník operace Anthropoid.

Pro doplnění obrazu této historické události navštívil 24. února Národní památník hrdinů heydrichiády v Reslově ulici a tamní chrám, jenž se stal svědkem posledních bojů „sedmi statečných“ proti německé přesile.

Byli též na místech, spjatých s brutální německých okupantů vůči čs. studentům na podzim 1939, kde byl postřelen medik Jan Opletal, zastřelen dělník Václav Sedláček a také u Hlávkovy koleje.

■ MONIKA HOŘENÍ

Blokáda Leníngradu genocidou

Rusko požaduje, aby Německo uznalo hitlerovskou blokádu sovětského Leníngradu (nyní Petrohradu) za 2. světové války nejen jako válečný zločin, ale také jako genocidu.

Oficiální nota Ministerstva zahraničí Ruské federace byla předána Berlínu letos 27. ledna, tedy 80 roků po skončení obléhání hrdinného města na řece Něvě. Informovala o tom ruská státní

stanice RT. Vztahy mezi Moskvou a Berlínem kvůli konfliktu na Ukrajině jsou v současnosti pod bodem třeskutého mrazu.

■ (jel)

Odmítáme vyměnit Slováky za Ukrajinu!

Desetitisíce lidí demonstrovaly v březnu na pražském Václavském náměstí proti vládě Petra Fialy. Předseda strany PRO Jindřich Rajchl kritizoval postoj protilidového koaličního vládního kabinetu ke Slovensku. „Slováci jsou naši bratři a odmítám vyměnit Slovensko za Ukrajinu,“ řekl Rajchl.

V zástupech revoltujících zářily jako pochodně vzdoru také barvy českých a slovenských státních vlajek. Účastníci v úvodu protestu uctili minutou ticha oběti teroristického útoku v ruském Krasnogorsku, ale i oběti více než dvouletého rusko-ukrajinského konfliktu na obou stranách.

Dali jasně najevo, že nechtějí poklonkovat Bruselu ani Washingtonu. Kromě jiného Rajchl ve vystoupení kritizoval

vládní skandály – Kauzu Dozimetr, lži ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky ohledně večírku v době střelby na Filozofické fakultě UK a pochybnou kampaň ODS.

„...Pokud zůstane prezidentem USA Joe Biden, jsme další na řadě, když „docházejí Ukrajinci“...“.

„Za tyto skandály by kdekoli jinde vláda okamžitě skončila, a oni řeší jeden e-mail Andreje Babiše,“ řekl Rajchl.

„Do toho Petr Pavel, který udělí řád T. G. Masaryka sexuálnímu predátorovi Billu Clintonovi, který se neštil bombardovat Srbsko ochuzeným ura-

nem, považují za největší zneuctění památky TGM v historii naší země.

Petr Pavel je ostudou naší země a my jsme znesvětili Hrad tím, že jsme zvolili politickou marionetu zahraničních loutkovolů. Rajchl také odmítl vyslání vojsk na Ukrajinu i jakoukoli spolupráci se zemí, kde používají nacistické symboly.

Šéf České suverenity sociální demokracie Jiří Paroubek kromě jiného prohlásil: „Rozhodující mocenská centra Západu ovládli militaristé a vojensko-průmyslové komplexy chtějí válku, podporují ji a především na ní nepředstavitelně bohatnou. To je jediný důvod, proč máme válku za humny.“ Zároveň vyslovil obavy, že pokud zůstane prezidentem USA Joe Biden, jsme další na řadě, když „docházejí Ukrajinci.“

■ (iportal24.cz, pk, jel)

Medaile z křišťálového skla pro hokejisty

Hokejisté budou na květnovém mistrovství světa v Praze a Ostravě usilovat o medaile z křišťálového skla s kovovou obroučkou, z nichž každá váží 250 gramů.

Navazují tak na minulé MS ČR před devíti lety, kdy byly medaile ve tvaru puku tvořeny kombinací galvanizovaného kovu a českého křišťálu. I pro letošní turnaj má kruhový tvar evokovat kotouč, tělo medaile s vybroušenými ostrými řezy pak rozbruslený led.

Obroučka je vysoustružena z nerezuové oceli a odkazuje k mantinelům, jež hrací plochu ohraničují. Design stuhy byl navržen v typické české trikoloře – červené, modré a bílé barvě, která je patrná při pohledu na celou sadu.

„Medaile symbolizují led – ledovou plochu jako dějiště zápasu. Do medailí se měl dle zadání propsat hokej a hostitelská země. Myslím, že české sklo je signifikantním materiálem pro naši zemi a má velké jméno. Sama jsem designérkou skla, tak bylo jasno. Chtěla jsem, aby design byl jednoduchý a minimalistický, aby se v něm objevilo tradiční řemeslo. Prostě čistá krásná věc,“ uvedla autorka a designérka medailí Kateřina Handlová.

„Chtěli jsme využít jednoho unikátního českého materiálu, jímž je sklo, stejně jako tomu bylo v roce 2015. České sklářství patří k absolutním špičkám. Letos jsou medaile zpracované jinak než tehdy, ale jsme spokojeni,“

ocenil prezident pražského organizačního výboru MS Petr Bříza. Vedle požadavků na design musely medaile odpovídat regulím Mezinárodní hokejové federace (IIHF). „Byli bychom samozřejmě rádi, kdyby jedna z těch sad patřila po turnaji českým hokejistům, ale to už my neovlivníme,“ doplnil Bříza, který je prvním místopředsedou IIHF.

„Ledové“ medaile ocenil v roli ambasadora i Jiří Šlégr, olympijský vítěz z Nagana, mistr světa a vítěz Stanleyova poháru.

„Medaile se mi opravdu moc líbí, je to krásná práce. Věřím, že kluci budou mít obrovskou chuť některou urvat. Pro mě osobně to byl vždy nádherný pocit, ať byla ta medaile jakákoliv. Samozřejmě zlatá má svá specifika. Když se vrátím do roku 2004, kdy jsme hráli poprvé v O2 aréně před vyprodaným publikem a medaili jsme nezískali, bylo mi to strašně líto. Věřím, že tentokrát se to podaří a uděláme si radost,“ dodal Jiří Šlégr.

■ ČTK

Mistrovství světa v ledním hokeji proběhne v Praze od 10. do 26. května.

Zleva prezident organizačního výboru mistrovství Petr Bříza, designérka Kateřina Handlová a ambasador Jiří Šlégr představují medaile zlatou, stříbrnou a bronzovou, o které budou hokejisté zápolit.

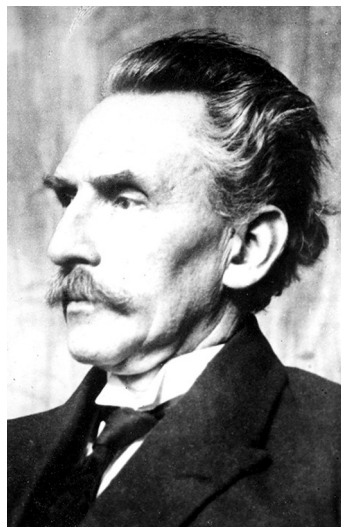
Průkopník moderní slovanské archeologie

Lubor Niederle byl významným slavistou archeologem, etnografem/etnologem, antropologem, univerzitním profesorem a od roku 1919 prvním ředitelem Státního archeologického ústavu, dnešního Archeologického ústavu Akademie věd ČR.

Narodil se v Klatovech 20. září 1865 jako nejstarší syn klasického filologa, znalce antických kultur Jindřicha Niederla a jeho manželky Františky, rozené Geislerové. Středoškolská studia Niederle absolvoval v letech 1875 – 83 na c. k. I. českém reálném a vyšším gymnáziu v Praze.

Své znalosti prohluboval na Filozofické fakultě (FF) české větve tehdejší Karlo – Ferdinandovy univerzity v hlavním městě Království českého. Roku 1888 tady je po obhajobě práce „O vývoji míst posvátných oltářů a chrámů“ promován doktorem filozofie. Nabytých vědomostí poté bohatě využil při studijním pobytu v Mnichově a na antropologické škole v Paříži (1889 – 90). Odtamtud se následujícího roku vrátil do Prahy, kde hodlal zakotvit natrvalo.

Nebyl jen archeologem – antropologem, ale zabýval se i etnologií. Podílel se na organizaci Národopisné výstavy lidu československého (1895). Spolu s Čeňkem Zíbrtem založil a nějakou dobu vedl časopis Český lid. Z roku 1903 pochází Niederleho Národopisná mapa uherských Slováků. S Karlem Buchtelou vydal Ruko-

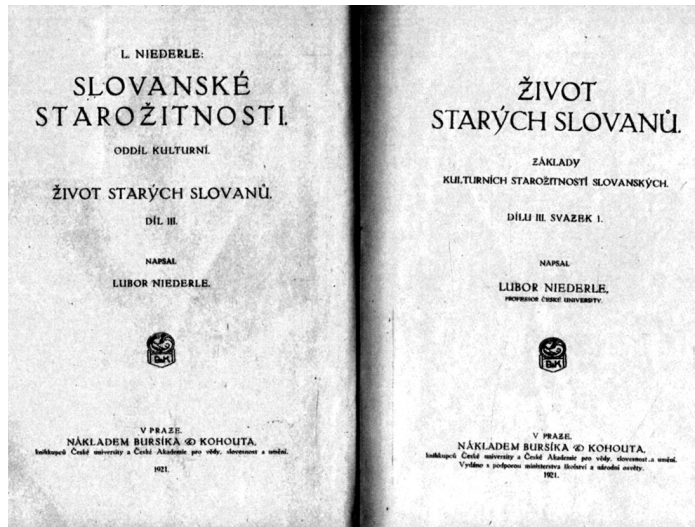

Profesor Lubor Niederle

věť české archeologie (1910). Vynikal také v organizování vědecké činnosti. Po obnovení naší státní samostatnosti vznikem Československé republiky se aktivně podílel na založení řady institucí (Státní archeologický ústav, Společnost čs. prehistoriků, Slovanský ústav, Archeologický ústav a další).

Niederle se habilitoval na FF své alma mater spisem „Příspěvky k antropologii zemí českých“. V roce 1898 byl jmenován mimořádným a o šest let později řádným profesorem pro prehistorickou archeologii a etnologii. V letech 1907 – 1909 se stává děkanem FF. Akademickou kariéru završuje v rektorském úřadě Univerzity Karlovy (1927 – 1928).

Přes odchod na odpočinek se nadále zajímal o dění v oborech jeho působení, zvláště v souvislosti se slovanskými národy. Přispěl zcela zásadním způsobem k vývoji české a českoslo-

Slovanské starožitnosti Lubora Niederla.

venské archeologie. Položil její moderní základy, z kterých mohli čerpat nastupující generace vědců. Vydobyl si rovněž mezinárodní uznání. Zemřel v Praze 14. června 1944.

Životním dílem Lubora Niederla se staly monumentální Slovanské starožitnosti. Navázal a rozvíjel v nich bádání Pavla Josefa Šafaříka.

Nashromáždil a uceleně vyložil výsledky tehdejší vědy o nejstarších dějinách Slovanů a slovanské kultuře vycházející z odborné historie, archeologie, etnografie, antropologie a sociologie. Tento jeho dvanáctisvazkový počín, čítající téměř čtyři tisíce stran je do současnosti jednou z nejobsaáhlejších prací české vědecké literatury vůbec a zároveň posledním kompletním souhrnem slovanské problematiky vytvořený jedním badatelem. Program slovanské prehistorie dále rozvinul v Rukověti slovanské ar-

cheologie (1931). Podstatnou část Slovanských starožitností napsal ve slováckých Veletinách, kam od roku 1896 pravidelně s rodinou zajížděl na letní byt a později si zde nechal postavit vilku.

Neutuchající zájem o starobylé tradice i aktuální život zdejších obyvatel vedli Niederla k tomu, že pod jím vedenou redakcí vznikla krásná publikace Moravské Slovensko. Byl též iniciátorem založení Jubilejního krajského muzea (nynější Muzeum J. A. Komenského) v Uherském Brodě.

O vědcově oblíbenosti na Slovácku svědčí udělení čestného občanství ve Veletinách, ale i ve Starém Městě a Uherském Hradišti. Pražského pohřbu Lubora Niederla se zúčastnila delegace veletinských občanů ve slavnostních krojích. Jejich přítomnost představovala tichou demonstraci proti německé okupaci.

VLADIMÍR MLEJNECKÝ

Škoda za 350 milionů v parku České Švýcarsko

Případ největšího požáru v ČR, který v létě 2022 vypukl v národním parku České Švýcarsko, míří znovu k soudu. Státní zástupce, který musel upřesnit informace o způsobené

škodě, podruhé podal obžalobu ke krajskému soudu v Ústí nad Labem. Za obecné ohrožení a poškození cizí věci hrozí bývalému dobrovolnému strážci až 15 let vězení.

Obviněný je od loňského května ve vazbě.

Škodu vyšetřovatelé vyčíslili na 350 milionů korun. Podle nich zapálil muž loni v dubnu na Děčínsku i rozhlednu nebo posedy.

„Na obviněného byla ke krajskému soudu podána obžaloba,“ potvrdila náměstkyně ústecké krajské státní zástupkyně Kateřina Doušová.

ČTK

Realita socialismu vypadající dnes jako vtip

JÍDELNÍ LÍSTEK

Restaurace na Salamouně

28. června 1974

Studené předkrmy :

210/130	Tatarský bíttek, topinka / připravený /	11.10
100g	Sýr Javor, 20 gr másla	4.60
100/70g	Uzený bůček vařený, křen	4.70
50g	Tresčí játra obložená	4.70

Uzeniny :

100g	Pařížský salám, hořčice	4.20
100g	Tlačenka s cibulí a octem	3.60

Pelévky :

	Hovězí s merkovými knedlíčky	1.10
	Hovězí s kapáním	1.-
	Hovězí s celestýnskými nudlemi	1.20
	Hovězí pelévka s nudlemi	0.70

Teplé předkrmy :

100g	Smažený sýr, nové brambory, tatarská omáčka	8.50
50g	Topinka se sázeným vejcem	2.60

Hotevá jídla :

100g	Vídeňský guláš, knedlík houskový	6.10
100g	Hovězí přední na česneku, nové brambory	6.40
100g	Znojemská hovězí pečeně, rýže	7.30
50g	Znojemská hovězí pečeně, rýže	4.60
* 100g	Anglický rožník, nové brambory, tatarská omáčka	10.80
100g	Vepřevá plec na heubách, knedlík houskový	7.80
100g	Vepřevá plec po selsku, zelí steril., knedlík houskový	8.50
100g	Segedínský guláš, huskový knedlík	5.60
100g	Dušené maso s lečem, nové brambory	7.50
50g	Vepřevé rizoto, hl. salát	4.80

Jídla na objednávku :

100g	Bíttek s vejcem, nové brambory, okurek	13.20
100g	Vídeňská reštěná, nové brambory, tatarská omáčka	12.-
100g	Reštěná na řeštu, nové brambory, tatarská omáčka	11.50
100g	Vepřevé ražniči, nové brambory, tatarská omáčka	10.90
100g	Smažený vepřevý řízek, bramborový salát s vejci	9.90
150g	Smažené rybí filé, nové brambory mašt. máslem, hl. salát	9.40
150g	Rybí filé na řeštu, nové brambory mašt. máslem, hl. salát	8.50

Moučník : Palačinka se zavařeninou

1.80

Pechoutka k pivu : Chléb se třenou niveu

2.60

Jednohubka se sardelovým očkem

2.60

Přílohy :

200g	Brambory nové vařené	2.20	Bramborový salát s vejci 100g	1.70
200g	N. Brambory mašt. máslem	2.90	Tatarská omáčka 50 gr	1.60
100g	Zelí sterilované	1.60	Švestkový kompot 150/90	1.50
160g	Knedlík houskový	1.30	Okurek 50 gr	0.80
150g	Rýže dušená	0.90	Hl. salát	0.70
50g	Topinka	0.80	Chléb 50 g	0.20

Jídla připravila kuchařka s. Tebolevá. Za ceny zodpovídá vedoucí závodu s. Škvrněvá. Uvedené ceny jsou konečné.

DOBROU CHUŤ

Bible Kralická

Bible kralická – jakou sílu dávala našim předkům, jakou sílu dávala členům Jednoty bratrské – nad tím bychom se měli v dnešní době zamyslet.

Před pár lety mi věnoval tuto vzácnou knihu již nežijící veterán Velké vlastenecké války plukovník Václav Příbýl. Věřil, že bude v dobrých rukou.

Tahle knížka vyšla v květnu v roce 1913. K 300 letému výročí vydání. Zasloužil se o to dr. Jindřich Hrozný. Tedy minulý rok – r. 2023 to bylo již 410 let.

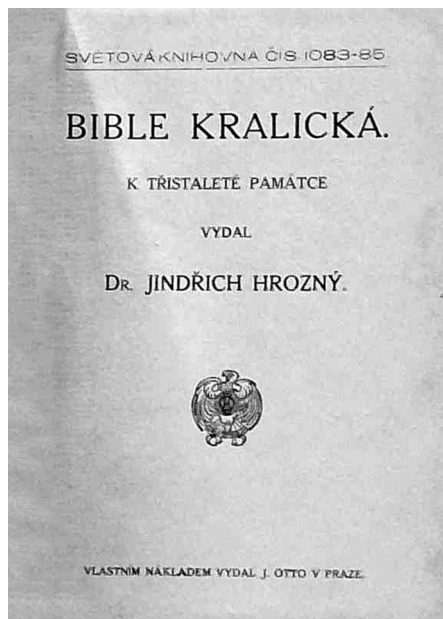
Roku 1613 bylo vytištěno v bratrské tiskárně v Kralicích na Moravě poslední vydání bratrského překladu Bible, zvané Biblí kralickou. Takže je tomu již 400 let, co nevelký hlouček bratří zůstavil vysoký pomník své píce, literární zdatnosti a jedinečného úsilí, zasadil mezník v životě literárním a náboženském – a po stránce jazykové postavil pevný základ, na němž tkvíme až podnes. Svým překladem postavili bratři jako „svíce na svícení, aby svítila všechněm, kteří jsou v domě,“ neboť před nimi stavěna byla „pod nádobu“.

Předtím byla přeložena s vadami. To těžce nesla Jednota bratrská, již byla Bible vzorem životem, sumou všeho řádu, nejčistším pramenem, z něhož čerpala všecku sílu v boji za své přesvědčení a obrodné své snahy.

Pověřila proto na obecném koncilu svého nejvzdělanějšího člena, Jana Blahoslava, „Otce a vozataje lidu Páně v Jednotě“, úkolem, aby znovu přeložil z řečtiny Nový zákon. Nový zákon z Vulgaty, jak se dělo, ale je třeba vrátit se k původnímu jazyku, řečtině. Při srovnávání Vulgaty s řeckým originálem, našel na 600 místech chybný překlad.

Po usilovné přípravě, důkladně vyztrojen v českém jazyce, „s velikou jistotou prací a pilností tak, jak nejlépe mohl a uměl na ten čas“, Blahoslav pořídil a vydal 19. července roku 1564 v tajné bratrské tiskárně v Ivančicích na Moravě svůj překlad Nového zákona, v úpravě malý, ale velmi vzhledné knížečky, jímž daleko předstihl všechny překlady své doby. Pro vybroušenost a jadrnost mluvy, pro vhodnou volbu a bohatství výrazu, stalo se jeho dílo po stránce jazykové klasickou památkou české literatury. Blahoslavovým překladem Nového zákona byli bratři pohnuti ke kroku dalšímu – překladem Starého zákona. Tak, jako Nový zákon byl přeložen z řečtiny, tak i překlad starého zákona musel být z hebrejštiny.

K tomu účelu byla z jednoty zvolena, komise mužů – Ondřej Štefán a Jan Eneáš, Blahoslavovi nástupci v biskupství pak Isaiáš Cibulka, Jan Kapita, Jiří Strejc, Jan Effreim a Pavel Jensen, k nimž byli přibráni Mikuláš Albrecht z Kaménka a Lukáš Helic. Započali r. 1577 v Ivančicích a od r. 1578 po přestěhování bratrské tiskárny do Kralic,

Bible Kralická vydaná v květnu 1913 k 300 leté památce 1. vydání Dr. Jindřichem Hrozným

pokračovali na statku bratrského mecenáše Jana z Žeratína a jeho syna Karla, kteří vydržovali překladatele i tiskaře a hradili náklad celé Bible. Celkem byli tito muži překladem a tiskem Starého zákona zaměstnáni plných deset let, vydávající jej po částech.

První díl vyšel r. 1579, druhý r. 1580 a třetí 1582, čtvrtý teprve r. 1587 a pátý r. 1588. Nový zákon v překladu Blahoslavově připojili jako díl šestý r. 1593. Odtud název „Bible šestidílná“. Poněvadž však nebylo možno každému čtenáři opatřit si všech šest dílů a samo čtení nebylo v nich dost pohodlné, usnesli se starší jednoty, aby byla vydána v jednom. A již r. 1596 vychází Kralická bible ve druhém vydání v jednom svazku, velice vzhledném a vkusně vypraveném, v němž vypuštěny byly všechny poznámky a výklady textové. Toto vydání vděčí svojí úpravou Zachariáši Solinovi, správci tiskárny Kralické, obdivovanému mistru, o němž právem poznamenáno v úmrtní knize jednoty, že „po něm zůstává českému národu „Biblí svatá malá, přeušlechtilá“. Když byla tato během několika let ro-

zebrána, odhodlali se bratři roku 1613 k třetímu a poslednímu vydání Bible. Je psaná větším písmem, aby ji holi čistě pohodlněji i starší lidé. Bible Kralická, proniknuvší tímto trojím vydáním v době tak krátké do všech vrstev lidu českého, stala se knihou opravdu lidovou. Jazyk její pro svoji jadrnost a správnost stal se opravdu vzorem všem spisovatelům vyšlým z řad jednoty, k ní vracejí se i všichni čeští buditelé. Jan Amos Komenský nezná nad ní ničeho lepšího, co by odkázal národu českému.

Život bratří byl tak úzce spjat s Biblí Kralickou, že byli hotovi dáti za ni životy i statky, s každým protivenstvím a pronásledováním jednoty šlo současně ničení a spalování Bible Kralické. Pod podlahou a krovky, ve stodolách a chlévech ji pečlivě ukrývali a jen s úzkostí a strachem v ní čítali. A jako bolestnou a nenahraditelnou ztrátou bylo každému, komu ji přece vyrvala ruka inkvizitora, je známo z Jiráskova líčení bratra Žalmana v „F. L. Věku“.

Vedle významu náboženského sahal vliv Bible Kralické i na pole národní. Exulantské sbory udržely si po staletí hlavně Biblí Kralickou mateřský svůj jazyk a vědomí své národní příslušnosti, a právě její řečí, na Slovensku „Bibličnou“ zvanou, byla slovenská větvev úzce poutána k českému národu. V žádném jiném národě nezasáhl překlad Bible tak hluboko do náboženského, kulturního a národního života, jako právě v národě českém.

Poznámka redaktorky: „Vybrala jsem některé pasáže z předmluvy vydavatele Dr. Jindřicha Hrozného. Ten jistě netušil, že za rok vypukne 1. světová válka. V té strašné době se naši lidé též obraceli k Biblí Kralické, byla jim útěchou, četla si ji večer u stolu při svitu petrolejové lampy mnohá rodina.

Bydlela jsem svého času v Ivančicích a pamatuji si z vyprávění, jak byli obyvatelé Ivančic na svoji Biblí hrdí. Dodávala jim sílu i za německé hitlerovské okupace. Začítla jsem se do ní. Její čeština je opravdu „jadrná“.

Co nám dodá sílu v dnešní době? Znovu nejde jen o český jazyk. Musíme si ho chránit. Jako naši předkové, jde o celou budoucnost. V jednotě je síla a bratrská jednota všech Čechů, Moravanů, Slováků a dalších slovanských národů nám zajistí pevný základ. Biblí Kralickou nám naši předkové vložili do rukou vzácný dar. Je na nás, jestli si ho zasloužíme a jak s ním naložíme.

■ NATAŠA WEBEROVÁ

Přátelské ovzduší oslavy MDŽ

Celostátní setkání Levicových klubů žen (LKŽ) k Mezinárodnímu dni žen, proběhlo na ÚV KSČM v sobotu 16. 3. 2024 opravdu v krásné a přátelské atmosféře.

Setkání zahájila předsedkyně LKŽ Květa Šlahůnková. Ženy přišel pozdravit i místopředseda ÚV KSČM Milan

Krajča. Vzácní hosté – Charge d'Affaires Velvyslanectví republiky Bělarus Olga Filimonchik a Kubánské republiky Sailyn Tamires Tarrio, které byly ze setkání velmi nadšené.

Této atmosféře dodaly „glanc“ i hudební vystoupení. Hned první vystoupil kozácký soubor (VSČZAS) „Kozáci Vltavy“ pod vedením Viktora Byška,

kteří přednesl ruské, běloruské a ukrajinské písně. Pro mnohé ženy to bylo velké překvapení. Po celou dobu své umění hry na housle a kytaru předvedla milá mladá umělkyně. Po těchto vystoupeních hrála hudba a tančilo se.

Na toto setkání se nedá jen tak zapomenout.

■ NATAŠA WEBEROVÁ

To žena

*symbolem odvahy je a míru
neztrácí nikdy naději a v lepší zítřky víru
Pro pokolení příští bojuje statečně
k nespravedlnosti nestaví se netečně
Domov šťastný chrání dětem
co svět lidským je světem*

*Krásné MDŽ
přeje KR LKŽ Zlín*

16. 3. 2024. Celostátní setkání – organizované levicovými kluby žen v čele s předsedkyní Květou Šlahůnkovou.

Pohled do sálu oslavy svátku žen, kde vládlo družné ovzduší.

Vlevo Charge d.Affaires Běloruska Olga Filimonchik, vedle ní velvyslankyně Kubánské republiky Sailyň Tamires Tarrio.

Vystoupení mladé umělkyně.

Uprostřed Milan Krajča a po jeho levici Petra Prokšanová.

Kozáci Vltavy byli velkým osvěžením oslavy.

Pohled do sálu.

„Izolace“ Ruské federace v plném proudu

U nás na Západě nás neustále přesvědčují, jaké je to Rusko zlé, agresivní, a právě proto je nutné ho izolovat a že tato izolace nyní probíhá. V jednom kuse jsou nám ukazovány příběhy z celého světa, za které je prý odpovědné Rusko, ačkoli důkazy nejsou předkládány. Některé případy se, po obvinění a mohutné mediální kampani, ani nevyšetřují.

Pojďme se ale na tu izolaci podívat blíže. A to očima začátku roku 2024. Na konci února se konal II. mezinárodní kongres rusofilů. Hnutí přátel Ruska bylo založeno v březnu minulého roku, za účasti představitelů 42 států světa. Dnes je těch států už 125, a to ze všech kontinentů Země. Hnutí vychází z předpokladu, že současný model mezinárodních vztahů se postupně, ale nezvratně mění z jednopolarního na multipolární. Hnutí zcela záměrně a otevřeně prohlašuje, že není namířeno proti nikomu, ale naopak podporuje spolupráci všech se všemi. Není proti, ale je za. Za mír! Za spolupráci všech národů světa na základě rovnosti a spravedlnosti.

Na přelomu února a března se v Kazani konaly Hry budoucnosti. Mezinárodní soutěž se odehrávala na po-

Foto (2x) Slovanská vzájemnost

mezí dvou světů: reálného a virtuálního. V tomto směru jde klasický sport ruky v ruce s digitálním. To znamená, že testuje schopnosti

utkali účastníci ze 107 zemí, zúčastnilo se více než 270 týmů ve 21 disciplínách. A do třetice. Začátkem března se v Soči konal

spolupráce, kultury, vědy, vzdělávání, dobrovolnictví a charity, sportu, různých oblastí veřejného života a také teenageri zastupující různé dětské organizace a sdružení. Žádostí o účast na této unikátní slavnosti bylo více než 325000.

Takhle tedy vypadá ta „izolace“ na začátku roku a bude zajímavé ji dále sledovat. Tento přístup západního světa by se dal opsat příslovím „Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.“ Do pomalé a postupné izolace se tak může dostat, a dle mého názoru už dostává, naše západní společnost. Zde se chce věřit, že ti „kopáči“ nepůjdou příliš do hloubky, aby se z té jámy alespoň někdo dostal na světlo.

■ MIROSLAV HAVLÍK

sportovců ve dvou dříve nespojujících dimenzích. Sportovci se například nejprve střetli na hokejovém simulátoru a poté pokračovali v zápase na ledě. O trofeje Her budoucnosti se

Celosvětový festival mládeže, a to již počtvrté. Akce se účastnilo 20 000 mladých lidí z celého světa, ruských a zahraničních budoucích lídrů z oblastí obchodu, médií, mezinárodní

Tvoříme svět společně!

Heslo 20. celosvětového festivalu mládeže, který se konal začátkem měsíce března v ruském městě Soči, nebylo zvoleno náhodně. Říká nám, že každý v našem krásném světě má cenu a hlavně sílu tvořit nejenom svůj každodenní „malý svět“, ale být aktivním účastníkem při vytváření podmínek života na celé naší planetě Zemi. Navrhovat, prosazovat

a formovat takové podmínky, aby Svět byl spravedlivější pro stále více jeho obyvatel. Aby pro stále více národů a jednotlivých lidí byly stejné a rovnocenné možnosti své sebe-realizace vedoucí k našemu společnému rozvoji.

Do olympijského městečka Sirius se sjelo 20 tisíc mladých lidí ze 188 států světa, polovina byla z ruských ze-

mí. Každý den zde probíhaly desítky různých akcí: kulturní vystoupení, vědecké semináře, lekce historie, systémy vzdělávání, přednášky o mezinárodním obchodu a spolupráci, politické debaty, besedy se známými osobnostmi, sportovní soutěže a další.

Mladí lidé se vzájemně potkávali, vyměňovali své názory a pohledy na svět, seznamovali a možná

i spřátelili. Z našich rozhovorů s nimi vyplynulo, že někteří měli zcela zkrácené představy o Rusech a Rusku samotném a z jejich očí bylo znát, že skutečnost je více než mile překvapila. Většina z nich znala naší Českou republiku, čímž zase mile překvapili nás. Reportáž z festivalu můžete shlédnout na kanále Proud národní hrdosti na Youtube.

■ MIROSLAV HAVLÍK

Soči hostilo 20 000 mladých lidí z celého světa!

Čeští účastníci festivalu v Soči

Zahraniční návštěvníci festivalu mládeže v Soči

Vstup do areálu Sírús

Nové bankovky

Česká národní banka nechala loni vytisknout 110 milionů nových bankovek, meziročně se počet nových bankovek zvýšil o 37 milionů kusů a vrátil se na úroveň, v jaké centrální banka necháva-

la tisknout bankovky do roku 2020. Nových mincí nechala naopak loni vyrazit 31,2 milionu, byl to nejnižší počet od vzniku ČR. Kromě bankovek a oběžných mincí nechala ČNB vyrazit také

pamětní zlaté a stříbrné mince. Náklady na tisk a vyražení dosáhly 1,15 miliardy korun, meziročně se zvýšily o 12 procent.

■ (ČTK)

Papež – jednat, nepáchat sebevraždu

Papež František se domnívá, že Ukrajina by měla zahájit mírové rozhovory s Ruskem, a tím projevit odvahu a nepovažovat to za ostudu.

„Ten, komu záleží na lidech, kdo má odvahu vyvěsit bílou vlajku a zahájit jednání, je opravdu silný,“ řekl papež v rozhovoru pro švýcarskou televizní stanici RSI na otázku, zda lze považovat za projev odvahy ze strany Ukrajiny

„vyvěšení bílé vlajky,“ nebo zda by to byla „legitimizace silnějšího.“

Papež zároveň dodal, že když si je někdo vědom své porážky, toho, že se něco nepovedlo, je třeba projevit odvahu a přistoupit na jednání.

„Člověk se může stydět, ale kolik jinak bude mrtvých, než to všechno skončí?“, pokračoval František.

Jednání by dle svatého Otce a zástupce Boha na Zemi, mohli usnadnit

mezinárodní zprostředkovatelé: těch je, pokud jde o válku na Ukrajině, mnoho.

„Například Turecko a také další. Člověk by se neměl stydět za vyjednávání, které zabrání nejhoršímu,“ řekl papež. Je přesvědčen, že vyjednávání nikdy neznamená kapitulaci.

„Chce to skutečnou odvahu nedohnat zemi k sebevraždě,“ zdůraznil.

■ (je)

Kruh občanů České republiky vyhnaných v roce 1938 z pohraničí

Vzpomínka č. 1

V roce 1942 se muselo stěhovat Neveklovsko a Netvořicko a v roce 1943 celá severní část Sedlčanska včetně samotného okresního města Sedlčan. O tom se nikdy nikde nepíše a nemluví.

Je tomu již více než padesát let, co většina obyvatel musela opustit svá hospodářství a odejít do „nezabraného“, za silnici Sedlčany – Zruč na Vltavě a železniční trať Olbramovice – Sedlčany.

Jen malá menšina tu směla zůstat a být zaměstnána jako pomocné pracovní síly v „SS Hofech“, v Sedlčanech jako železničáři, obuvníci, krejčí, švadleny, truhláři, zedníci. Všichni byli soustředěni do společných dílen a pracovali pro vojáky. Dělníci na pile vyráběli bedničky na náboje a terče ke střelení. Dále zde byli zaměstnanci tehdejšího „hospodářského družstva SS“.

Zdejšími obyvatelům se ještě nikdo neomluvil ani nevyrovnal náklady se stěhováním mimo cvičiště a zpět po válce.

■ V. K., TEHDY SEDLČANY

Vzpomínka č. 2

Žiji ve středních Čechách, v kraji, kde jsme Němce neznali. Poznali jsme je však až v roce 1939 a v dalších letech. Vymysleli si, že v našem kraji si udělají vojenské cvičiště. Bylo to Sedlčansko, Neveklovsko a část Benešovska. Nikdo se neptal, kde lidé mají žít, museli jít, kam se dalo. Většina obyvatel se stěhovala do nouzových bytů. Byly to staré doškové chalupy i dřevěné boudy, spíš kolny.

Při stěhování kontrolovali SS, co si kdo veze. Otec platil za pytel brambor po-

Foto (3x) archiv

Štábní kapitán Stanislav Zeman demonstruje ostrou střelbu ze samopalu typu Bergmann. Avšak nezvratné důkazy ani konkrétní předměty zajímají přítomné cizí novináře jen velmi málo. Je po mnichovské konferenci a karty na mezinárodní scéně jsou již rozdány jinak. Od 1. 10. 1938 nacisté obsazují tzv. Sudety. Blýská se na velmi temné časy.

kutu, a to ještě dopadl moc dobře. Souseda za pytel pšenice odvezli na Pankrác a víc ho nikdo neviděl. Skončil někde v koncentráku. My jsme měli menší hospodářství – všechno nám Němci sebrali. Dříve jsme byli samozásobitelé a nyní jsme museli žít na lístky; ty přiděly v posledním roce války už ani k životu nebyly. Mně bylo tenkrát dvacet let, maminka nám za války umřela a já se musela starat o pět mladších sourozenců.

V květnu 1945 jsem poslouchala pana ministra Masaryka, který z Londýna v rozhlasě hovořil o odsunu Němců. Řekl: „Koho táhne srdce do Říše, ať jde. Kdo chce být slušným občanem naší republiky, může zůstat.“ A většina jich do Říše chtěla.

Když jsme se po válce chtěli vrátit, neměli jsme kam. Z naší chalupy zbyly

jen otlučené zdi a rozbitá střecha, bez podlahy, stropu, oken, prostě vše dřevěné bylo pryč.

■ MARIE HRSTKOVÁ,
TEHDY NESVAČILY

Vzpomínka č. 3

Patřím mezi válečné pozkozence z řad těch, kteří byli vystěhováni z území mezi Benešovem a Neveklovem v letech 1942 – 1943, kdy si v těchto místech zřizovali Němci vojenské cvičiště.

V březnu 1943 nám Němci nařídili, že se musíme do 48 hodin vystěhovat. Přišli jsme tak o rodinný domek dostavěný v roce 1939, ještě neomítnutý, chlév, krávu, drobné hospodářské zvířectvo, nábytek, nářadí a oseté pole. Koželužna v Netvořicích, kde pracoval můj otec, byla původnímu židovskému majiteli odebrána dvěma

Němci a přestěhována do Klatov. Protože nebyly byty pro všechny zaměstnance, byl tatínek provizorně ubytován a maminka, babička a já jsme bydlely jeden rok v Přestavlkách u Tábora. Pak dostal tatínek byt v Otíně u Klatov a tam jsme se všichni přestěhovali.

Po válce jsme se domů nemohli vrátit. Nebylo kam. Domek byl Němci zcela zničen.

■ EVA ŠTURCOVÁ,
TEHDY MĚČÍN

Vzpomínka č. 4

Narodila jsem se v Krásensku na Dražanské výsočině. Naše obec, jako mnoho dalších, byla určena k vystěhování pro německé zájmy. V červnu roku 1944 bylo vyhnáno z Krásenska celkem 727 obyvatel. Můj otec měl 61 roků a bylo nás pět sourozenců. Dvě sestry už byly

vdané a my tři jsme se stěhovali s rodiči. Já jsem byla nejmladší, bylo mi deset let. Vystěhováním jsme pozbyli dva rodinné domky a krávu, která byla naší obživou. Největší potíží byla s hledáním bytů. Mnozí jsme hledali domov celé měsíce, mnohdy marně. S sebou jsme si mohli vzít jen to nejnnutnější, ostatní nám vykradli Němci. Do pěti měsíců byla obec zcela zničena. Dosud jsme nebyli nijak odškodněni.

Jsem jedna z tisíců, kteří byli na Vyškovsku takto poškozeni.

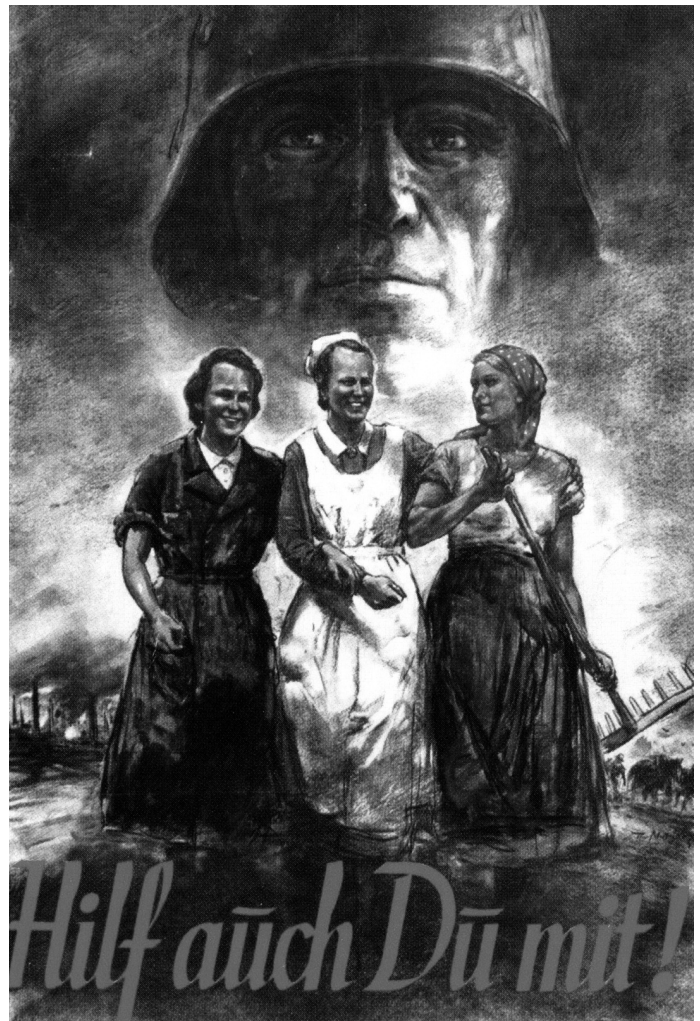
■ LUDMILA ŠTĚPÁNKOVÁ,
TEHDY KRÁSENSKO

Vzpomínka č. 5

Naše rodina byla ryze česká a žili jsme i v české vesnici Val v okrese Tábor. Naše sociální poměry byly velmi dobré, rodiče vlastnili padesátihektarový statek, který otec moderně

vedl, podílel se na postavení mlékárny, byl členem družstev, starostou obce a vážili si ho i v okolí.

Dne 30. 10. 1942 přijelo k nám na statek nákladní auto plně obsazené německými esesáky se psy. Po celkové prohlídce statku nutli otce ke spolupráci. Při neuposlechnutí hrozili vystěhováním. Otec nátlaku nepodleh a druhý den jsme pod jejich dozorem byli vystěhováni. Mohli jsme si vzít osobní věci a nábytek. Otcí se pro nás podařilo zajistit ubytování ve vedlejší obci v letní ozdravovně, používané jen o prázdninách. Na statku zůstalo 50 kusů hovězího dobytka, koně, prasata, ovce, všechny stroje, traktor, osobní auto "Zetka". Obilí byly plné stodoly, protože se mlátilo tenkrát až po skončení podzimních prací. O to vše jsme přišli, protože když jsme se po skončení války vrátili zpět

A jaký byl pro vás konec za vaše zločiny?!

do statku, skoro nic jsme tam nenalezli.

Otcova sestra žila s manželem, který byl lesníkem, a dvěma dětmi na Podkarpatské Rusi v Kobylecké Poljaně. Když neoptovali pro Maďarsko, museli se vystěhovat.

V dubnu 1939 odjžděli posledním evakuačním vlakem. Slovinci je přes Slovensko nepustili a na vlak střídali. Jeli přes Rumunsko, Maďarsko, Rakousko k rodičům do Valu. Vlak byl nevytopený, často byl na nádražích odstaven a oni si mohli vzít s sebou jen věci do kufru. Děti nesli na ruce. Jedna dcera byla ve věku dva a půl roku, druhá roční. Roční holčička na této strastiplné cestě onemocněla, a když přijeli k mým rodičům, zemřela na zápal plic a zánět mozkových blan. Protože bydleli s námi, museli se také vystěhovat.

Bylo nám slíbeno, že dostaneme odškodnění, ale žádného odškodnění – ať morálního či finančního – se nám nedostalo.

■ ZA RODINU M. K.,
TEHDY VAL

Vzpomínka č. 6

Během války se museli stěhovat i Češi z území ve vnitru Čech, která Němci zabírali pro vojenské účely.

Jako příklad uvádím mně dobře známou oblast Brd na Rokycansku kolem Padrťských rybníků, například vesnice Skořice, Věšín, Kolvín. Tehdy v listopadu 1939 hrozně přšelo.

Nezapomenu na ty promoklé lidi na povozech. Jako by samo nebe nad nimi plakalo. O všechno přišli, někteří měli postaveny nové domy a hospodářská stavení a za to vše dostali pár protektorátních korun.

■ L. Č., PRAHA

Od 1. října 1938 nacisté obsazují tzv. Sudety. Blýská se na velmi temné časy.

„Můj nejdražší táto!“

Foto – archiv Vt. Košky

Na věčnou památku majoru Vt. Koškovi věnovaly jeho

dcerky 16. 2. 1958 Kim Bok Kjom, Kim Kuk Za, Ri Dzong Chi

402
31

Můj nejdražší táto!

Ději Vám vrděný pozdrav. Vstala jsem ráno
dopis velmi veselý a radostný. Ale já Vám
píši tak smutně, protože jsem nechala doma
Vaši adres. Jsem nymalovala číslo, proto
jsem dlouho nepsala. Chtěla jsem psát
na více. I když Vám dlouho nepsala
jsem, ale vzpomínám na Vás stále více má
můj pravý táto. Když sedím, chodím ležím,
mluvím neustále jen vidím Vaši poselství
Můj nejdražší táto!

Teď jsem na táboře v Celadně.
Táboříme 35 děvčata a 7. tříd. Ještě jedna
mimoškolníka Blanka Bednářová.
Jame byly na výlet v lesy a v údolí i na rad-
hoště. Také měly jsme v Celadně koryjské
jako, které dělala naše děvčata.
Nám velmi dobře chutnálo, ale mi moc

dobře se, protože jidla jsem jen já sama.
Gravdu vzpoměla jsem na Vás.
Když jste tu byl směl byste se mnou koryjské
jídlo, ale škoda, přechoda jen tu nebyl jide.
Nyní, že asi 23. 8. půjdeme do Jindřich-
ova.
Můj nejdražší táto!

Bude-li mít čas rád přijďte k nám.
Mně se velmi líbilo na táboře obléci.
Už dávno dostala mě 10 korun, ^{děkuji Vám} ale já
nepřijímám peníze. Já mám dost peněz.
Táto! Maminka a všechny rodiče jsou zdraví.
Já se jedním posílám nejkrásnější kytice
a srdce vaše děvčata Luni Kti.
Milím táto! Váš drahý Jong Yan Ji

Časť jsem v staré, jankovské škole, tak škoda.
Dnes dostala v Jindřichově Vaši adres jsem
chtěla jednu kamarádka poslat.
Táto napsala na mě dopis, my posíláme peníze
tátoři, protože zde nebudeme.

Strany tohoto čísla SV připravili a redigovali JAN JELÍNEK, NATAŠA WEBEROVÁ a MIROSLAV HAVLÍK

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 286/2024, cena 12 Kč.

Zakladatel: prof. Ing. Břetislav Chvála, Dr.Sc. Vydavatel: Slovanský výbor ČR.

Redakční radu řídí: Docent RNDr. Jan Minář, Dr.Sc. Členové rady: Miroslav Havlík, Eva Holečková, Jan Jelínek, Čeněk Milan Kadlec a Nataša Weberová.

Distribuci vede Alena Grospičová. Na Slovanském výboru jsou úřední hodiny ve čtvrtek od 10 do 15 hodin.

Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 110 00 Praha 1, III. patro, kabinet č. 147, tel. 607 715 152,

internetová adresa: www.slovanskyvybor.cz (jejím redaktorem je Miroslav Havlík). Adresa e-mail: slovanvyborcz@volny.cz.

Příspěvky zaslané redakci nemusí vždy vyjadřovat její stanovisko. Redakce si vyhrazuje právo úpravy příspěvku.

Uzávěrka čísla dne 18. 4. 2024. Časopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.